

КЗПО “Олександрівський ЦДЮТ”

Сценарій
проведення Дня української писемності
“Хай лунає наше слово”

Підготувала
культурний організатор
Вікторенко О.І.

9 листопада - День української писемності та мови. Це одне з наймолодших державних свят. Його запроваджено 1997 року за ініціативою Всеукраїнського товариства "Просвіта" імені Тараса Шевченка.

Сьогодні наше свято – це свято української мови та писемності. З часу винайдення писемності фактично почався період документальної історії людства, тому стало можливим не тільки передавати мовну інформацію на відстані, але й закріпити її в часі.

Перше слов'янське письмо з'явилося у IX столітті нашого літочислення, а алфавіт створили брати Кирило та Мефодій у 862 році... На основі давньоболгарських діалектів брати створили старослов'янську мову, яка прийшла до Київської Русі разом з прийняттям християнства. Нею писалися релігійні та офіційні тексти.

Мова – найважливіший засіб спілкування. Життя без неї уявити неможливо, це найбільше і найдорожче скарб кожного народу.

Прекрасна, багата, мелодійна українська мова. Слова – це крила ластівки, вона їх не відчуває, але без них не може злетіти. Тож маємо зробити все для того, щоб не згорнулися крила, щоб не обірвалася золота нитка, яка веде з давнини в наші дні.

А ви знали, що наша мова багата на цікавинки, а ще вона має (або може мати) унікальні українські аналоги відомим запозиченим словам? Наприклад: «кросворд» українською звучатиме як «словопліт», «дедлайн» – «реченець», «таксі» – «візниця» тощо. Здатність до утворення нових слів – одна з характерних особливостей «живих» мов. І українська мова тут зовсім не виняток: упродовж століть наші предки утворювали чимало неологізмів (соняшник, мрія, відсоток, примірник тощо). Тож чому б нам зараз не поновити цю традицію?

Ми з вами зараз будемо розгадувати ребуси, за якими зашифровані слова. Наше завдання буде, розшифрувати слово та знайти йому іншомовний відповідник. Це будуть слова, які ми вживаємо кожного дня.

Як розгадуємо ребуси?

- *Якщо предмет на малюнку перевернуть, то його назва читають справа наліво.*

Перевернутий "сир" читається як "рис"

- *Якщо зліва (внизу) від малюнка стоять коми (одна або декілька), то відкидаються перші літери слова (за кількістю ком).*
- *Якщо справа (зверху) від малюнка стоять перевернуті коми (одна або декілька), то відкидаються букви в кінці слова.*
- *Якщо біля малюнка зображена закреслена літера або цифра, то необхідно виключити з назви предмета букву з таким порядковим номером*
- *Якщо біля малюнка зображена цифра, знак рівності та буква, це означає, що букву із зазначеним порядковим номером необхідно замінити на зазначену в рівності*

1. Вподобайка – лайк

2. Самчик – селфі

3. Світлина- фотографія

4. Баранці – попкорн

5. Зняток – скріншот

6. Допис – пост

7. Мармизка – аватар

8. Наплічник – рюкзак

9. Усміхайлик – смайл

10. Славень – гімн

Крокуємо далі. І наступне завдання – це розгадати вислів, який зашифровано в кросворді.

1. Куш, оспіваний в українських народних піснях, символ дівочої краси.
(калина)
2. Національний символ, який дівчата одягають на голови в свята.(вінок)

3. Як називається країна, в якій ми живемо? (Україна)
4. Як називається головне місто кожної держави? (столиця)
5. Найвища кора українських Карпат. (Говерла)
6. Назвіть головну річку України. (Дніпро)
7. Засіб передачі людської мови за допомогою знаків. (писемність)
8. Український народний танець. (гопак)
9. Відомий український поет. (Шевченко)
10. Вигадане ім'я, під яким автор друкує свій твір. (псевдонім)
11. Як називається збірник віршів Шевченка? (Кобзар)
12. Яке значення має вислів «Зарубити на носі»? (запам'ятати)
13. Найперша і найголовніша книжка у школі. (Буквар)
14. Іван Франко, Тарас Шевченко, Ліна Костенко, Леся Українка – це українські ... (письменники)
15. Назвіть знак, що позначає тверду, роздільну вимову на межі приголосного й голосного. (апостроф)
16. Що належить тільки тобі, а вживають переважно інші? (ім'я)
17. Без чого зникає народ? (мови)
18. Доберіть синонім до слова «стяг». (прапор)
19. Який словник містить пояснення значення слова? (тлумачний)
20. Щороку 9 листопада українці пишуть «Диктант національної ...». (єдності)

Діти, то який вислів було сховано за кросвордом?

Вислів: «Слово, моя ти єдина зброя»

А чому слово зрівнюється зі зброєю, як ви гадаєте?

Сьогодні від нашого покоління в цілому і кожного з нас зокрема, залежить чи звучатиме гордо і могутньо наша українська мова.

День української писемності та мови можна святкувати хоч кожного дня в українських школах. Плекати українське слово та пам'ятати пращурів – ось найдієвіший інструмент у боротьбі з посяганнями не тільки на мову, а й на нашу державність!